

LATVIJAS REPUBLIKAS EKONOMIKAS MINISTRIJA
PATĒRĒTĀJU TIESĪBU AIZSARDZĪBAS CENTRS

K.Valdemāra ielā 157, Rīgā, LV – 1013 ♦ tālr. (+371) 67388624 ♦ fakss (+371) 67388634 ♦ e-pasts: ptac@ptac.gov.lv

LĒMUMS

Rīgā

2008.gada 27.novembrī

Nr.E03-RIG-409

Par administratīvā soda uzlikšanu un tiesisko pienākumu izbeigt negodīgu komercpraksi

Par Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 10.panta pirmās daļas 1.punktā noteikto negodīgas komercprakses īstenošanu un izdarītu Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu

Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktore Baiba Vītoliņa,
nepiedaloties sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattur” pārstāvim,
juridiskā adrese: Bruņinieku iela 29/31, Rīga, LV-1001,
vienotās reģistrācijas numurs: 40003021803,
izskatīja administratīvo lietu un konstatēja:

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), pamatojoties uz Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmo daļu, pēc personas iesnieguma ir izvērtējis SIA „Lattur” īstenotās komercprakses atbilstību patērētāju tiesību aizsardzību reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.

Personas iesniegumā sniegta informācija, ka par American Express Blue kartes lietošanu a/s „Parex banka” nosūtīja patērētājiem SIA „Lattur” dāvanu kartes, kuras nav iespējams izmantot saskaņā ar tajā sniegto informāciju. Iesniegumam persona pievienojusi dāvanu kartes kopiju, kurā norādīts: *„DĀVANU KARTE 100 LVL VĒRTĪBĀ. TURCIJA, SPĀNIJA, GRIEĶIJA, ŠRILANKA, MALDIVU SALAS, FRANČU POLINĒZIJA, PERU. Dāvanu karte derīga, norēķinoties ar American Express par čarterreisiem un individuālajiem ceļojumiem. Dāvanu karte derīga vienai rezervācijai no 1.08.2008. līdz*

28.02.2009. *Dāvanu karti nevar samainīt pret naudu, to neatjauno, ja tā tiek pazaudēta vai beidzies tā izmantošanas termiņš. LATTUR*”.

Nemot vērā personas iesniegumā minēto, 2008.gada 8.septembrī un papildus 2008.gada 30.septembrī PTAC pieprasīja a/s „Parex banka” sniegt skaidrojumu par personas iesniegumā minēto un iesniegt starp a/s „Parex banka” un SIA „Lattur” noslēgtā sadarbības līguma par American Express kredītkartes popularizēšanas akciju kopiju, kā arī sniegt pilnīgu un patiesu informāciju par to, kādā apjomā ir tikušas izplatītas SIA „Lattur” dāvanu kartes.

2008.gada 22.septembrī un papildus 2008.gada 17.oktobrī PTAC saņēma a/s „Parex banka” skaidrojumu, kurā minēts, ka konkrēta veida dāvanu kartes no a/s „Parex banka” sadarbības partneriem a/s „Parex banka” izsniedz saviem klientiem kā pateicību par veiksmīgiem pirkumiem ar American Express kartēm. Tāpat arī a/s „Parex banka” sniedza informāciju, ka SIA „Lattur” dāvanu kartes nosūtītas 3500 American Express Blue un Express Gold maksājumu karšu klientiem. Vienlaicīgi a/s „Parex banka” 2008.gada 10.oktobra vēstulei pievienojusi starp a/s „Parex banka” un SIA „Lattur” noslēgtā sadarbības līguma Nr.PB-2.1.3-2008/125 (turpmāk – Līgums) kopiju. No konkrētā Līguma izriet, ka tas noslēgts par sadarbību a/s „Parex banka” maksājumu karšu popularizēšanas akcijā „Save a card”, kuras ietvaros laika posmā no 2008.gada 1.jūlija līdz 2008.gada 31.decembrim, *veicot rezervāciju ar konkrētu a/s „Parex banka” maksājumu karti par SIA „Lattur” piedāvātajām aviotūrēm un individuālajām tūrēm*, SIA „Lattur” piešķir atlaides saskaņā ar a/s „Parex banka” nosūtītajā dāvanu kartē norādīto summu (dāvanu karšu paraugi pievienoti līgumam).

2008.gada 6.novembrī PTAC nosūtīja SIA „Lattur” vēstuli Nr.21-07/9009, kurā informēja SIA „Lattur” par lietvedības uzsākšanu administratīvajā pārkāpuma lietā sakarā ar negodīgas, proti, maldinošas komercprakses īstenošanu, uzaicinot SIA „Lattur” uz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu. Vienlaicīgi PTAC norādīja, ka tā ieskatā SIA „Lattur” uzliekams pienākums izbeigt negodīgu komercpraksi, un saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 62.panta pirmo daļu PTAC aicināja SIA „Lattur” līdz 2008.gada 21.novembrim iesniegt rakstveida viedokli un argumentus konkrētajā lietā.

SIA „Lattur” viedokli un argumentus līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai nav sniegusi.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, PTAC norāda tālāk minēto:

Saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punktu *darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam ir komercprakse*. Savukārt NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *ražotājs, pakalpojuma sniedzējs vai pārdevējs, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura cita*

persona, kas rīkojas ražotāja, pakalpojuma sniedzēja vai pārdevēja vārdā vai uzdevumā ir komercprakses īstenotājs.

No iepriekš minētajām definīcijām izriet, ka SIA „Lattur” ir komercprakses īstenotājs NKAL izpratnē, kura ir īstenojusi komercpraksi, sadarbībā ar a/s „Parex banka” izplatot SIA „Lattur” dāvanu kartes American Express Blue un American Express Gold maksājumu karšu lietotājiem, jo konkrētā darbība nepārprotami ir tieši saistīta ar SIA „Lattur” piedāvāto pakalpojumu tirdzniecības veicināšanu.

PTAC rīcībā esošās SIA „Lattur” dāvanu kartes Ls 100,00 vērtībā kopijā minēta konkrēta informācija: *„Dāvanu karte derīga norēķinoties ar American Express par čarterreisiem un individuālajiem ceļojumiem. Dāvanu karte derīga vienai rezervācijai no 1.08.2008 līdz 28.02.2009. Dāvanu karti nevar samainīt pret naudu, to neatjauno, ja tā tiek pazaudēta vai beidzies tās izmantošanas termiņš.”*. Līdz ar to patērētājs, saņemot SIA „Lattur” dāvanu karti, pamatoti var uzskatīt, ka dāvanu kartē norādītā atlaide tiks piemērota, veicot jebkādu čarterreisa vai individuālā ceļojuma rezervāciju.

Savukārt no saņemtā personas iesnieguma konstatējams, ka persona nevarēja rezervēt ceļojumu bez ierobežojumiem. Bez tam no SIA „Lattur” mājaslapā sniegtās informācijas izriet, ka *„Dāvanu karte derīga no 1.08.2008. līdz 28.02.2009. vienai rezervācijai čarterreisiem vai individuāliem ceļojumiem par standartcenām un dzīvošanu luksuss klases viesnīcās Turcijā, Spānijā, Grieķijā, Ēģiptē, Apvienoto Arābu Emirātos [...] Dāvanu karte nav derīga īpašajiem piedāvājumiem.”*. Līdz ar to secināms, ka SIA „Lattur” dāvanu kartē nav sniegusi būtisku informāciju, kas patērētājam ir nepieciešama, lai pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu.

PTAC norāda, ka NKAL 4.panta pirmā daļa nosaka, ka *negodīga komercprakse ir aizliegta*. Saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 2.punktu *komercprakse ir negodīga, ja tā ir maldinoša*. NKAL 10.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visas tās īpatnības un apstākļus, kā arī tajā izmantotā saziņas līdzekļa ierobežojumus, var secināt, ka tiek noklusēta būtiska informācija, kas vidusmēra patērētājam ir nepieciešama, lai pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu, un komercprakses ietekmē vidusmēra patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu citādi nebūtu pieņēmis*.

PTAC paskaidro, ka SIA „Lattur” īstenoto komercpraksi PTAC ir vērtējis no vidusmēra patērētāja viedokļa, ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/29/EK, kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr.2006/2004 („Negodīgas komercprakses direktīva”), un Eiropas Kopienų tiesas (turpmāk – EKT) praksē norādītos vidusmēra patērētāja kritērijus – patērētājs, kurš ir pietiekoši zinošs un labi informēts, kā arī pietiekoši vērīgs un piesardzīgs (skat. Direktīvas preambulas 18.punkts; EKT C-112/99, 52.paragrāfs; C-44/01, 55.paragrāfs; C-356/04, 78.paragrāfs; C-381/05, 23.paragrāfs).

Izvērtējot konkrēto komercpraksi, PTAC ieskatā tā ir maldinoša, jo, to īstenojot, ir noklusēta informācija, ka dāvanu karte ir derīga rezervācijai individuālajiem ceļojumiem par standartcenām un dzīvošanu luksu klases viesnīcās un tā nav derīga īpašajiem piedāvājumiem, kas uzskatāma par būtisku informāciju, kas vidusmēra patērētājam ir nepieciešama, lai pieņemtu uz informāciju balstītu lēmumu, un konkrētās maldinošās komercprakses ietekmē patērētājs varēja pieņemt tādu lēmumu par līguma slēgšanu, kādu citādi nebūtu pieņēmis.

PTAC norāda, ka saskaņā ar NKAL 7.panta otrās daļas 1.punktu *par patērētāja pieņemtu lēmumu slēgt līgumu jebkurā gadījumā uzskatāms patērētāja lēmums iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu, vai atturēties no šādas rīcības.*

No konkrētā panta izriet, ka, vērtējot komercprakses atbilstību, nav obligāts nosacījums, ka patērētājam līgums ir jānoslēdz. Respektīvi, pietiek vien, ja komercprakses ietekmē patērētājs pieņem lēmumu iegādāties preci vai saņemt pakalpojumu, vai atturēties no šādas rīcības, jo tikai pēc konkrēta lēmuma pieņemšanas patērētājs rīkojas, piemēram, zvana pakalpojuma sniedzējam un/vai dodas uz pakalpojuma sniedzēja biroju, lai iegādātos ceļojumu, un tādā gadījumā konkrētā lēmuma rezultātā var tikt ietekmēta patērētāja ekonomiskā rīcība.

Līdz ar to, izvērtējot SIA „Lattur” īstenoto komercpraksi un lietā esošos materiālus, PTAC secina, ka patērētājs, iepazīstoties ar dāvanu kartē sniegto informāciju, pieņēma vai varēja pieņemt lēmumu par ceļojuma iegādi, kuru viņš nebūtu pieņēmis, ja dāvanu kartē nebūtu noklusēta būtiska informācija, proti, par to, ka atlaide attiecas tikai uz rezervācijām individuālajiem ceļojumiem par standartcenām un dzīvošanu luksu klases viesnīcā un tā nav derīga īpašajiem piedāvājumiem. Tāpat arī PTAC secina, ka pēc konkrētā lēmuma par ceļojuma iegādi pieņemšanas patērētājs, iespējams, apmeklēja SIA „Lattur” mājaslapu, zvanīja un/vai vērsās SIA „Lattur” birojā, lai iegādātos ceļojumu. Savukārt, uzzinot papildu informāciju, patērētājs varēja un vēl arvien var pieņemt tādu lēmumu par tāda līguma slēgšanu, kādu citādi nebūtu pieņēmis. PTAC secina, ka SIA „Lattur” īstenotā komercprakse varēja un vēl arvien var ietekmēt daudzu patērētāju ekonomisko rīcību. To apliecina arī konkrētā patērētāja, kurš vērsās PTAC ar iesniegumu, rīcība. Patērētājs, pamatojoties uz dāvanu kartē sniegto informāciju, pieņemot lēmumu par pakalpojuma iegādi, zvanīja SIA „Lattur”, bet saņēma atteikumu.

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka: *„Ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) uzliek komercprakses īstenotājam par pienākumu publicēt attiecīgajai komercprakti atbilstošā*

saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norāda laboto informāciju, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) piemēro administratīvo sodu likumā noteiktajā kārtībā”.

Izvērtējot lietderības apsvērumus, PTAC uzskata, ka SIA „Lattur” nav lietderīgi uzlikt kādu no NKAL 15.panta astotajā daļā 1. 3. un 4.punktā paredzētajiem tiesiskajiem pienākumiem, ņemot vērā, ka komercprakses negatīvā ietekme jau ir notikusi, jo dāvanu kartes līdz 2008.gada 17.oktobrim ir nosūtītas 3500 patērētājiem. PTAC uzskata, ka, pamatojoties uz NKAL 15.panta astotās daļas 5.punktu, attiecībā uz SIA „Lattur” īstenoto komercpraksi daļā, kurā negatīvā ietekme jau ir notikusi, **piemērojams administratīvais sods**. Savukārt daļā, kurā negatīvā ietekme vēl var notikt, ņemot vērā, ka dāvanu karte ir derīga līdz 2009.gada 28.februārim, PTAC uzskata, ka pamatojoties uz NKAL 15.panta astotās daļas 2.punktu, **uzdodams tiesisks pienākums izbeigt negodīgas komercprakses īstenošanu**.

Ar administratīvā soda palīdzību SIA „Lattur” tiks motivēta savā turpmākajā komercdarbībā nepieļaut atkārtotu iepriekš minētā pārkāpuma izdarīšanu. Arī juridiskajā literatūrā pausts viedoklis, ka „*soda kā piespiedu līdzekļa speciālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai administratīvā akta adresāts neizdarītu jaunus prettiesiskus nodarījumus. Soda ģenerālās prevencijas uzdevums ir panākt, lai tos neizdarītu citas personas*” (Māris Baltais. Iestādes rīcības brīvība un lietderības apsvērumi. Jurista Vārds, Nr.18(373), 17.05.2005.).

Ņemot vērā, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas ir pamats lietvedības izbeigšanai (Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.pants), kā arī nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtotāšanās, nepieciešams SIA „Lattur” piemērot administratīvo sodu.

SIA „Lattur” tiek saukta pie administratīvās atbildības par administratīvo pārkāpumu, kurš ir paredzēts Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešajā daļā – „*Par negodīgu komercpraksi*”.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.panta pirmā daļa nosaka, ka *Sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem*. Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta trešo daļu *Par negodīgu komercpraksi - uzliek naudas sodu fiziskajām personām līdz piecsimt latiem, bet juridiskajām personām - līdz desmittūkstoš latiem*.

Lemjot par naudas soda piemērošanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likuma 5., 13.pantu un 66.panta pirmajā daļā minētos tiesību principus un lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi un šo interešu aizskārumu, to, ka

piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un no pārkāpuma atkārtotā atbilstošām.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus, PTAC nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 33.pantu mīkstinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu, un nav konstatējis apstākļus, kas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 34.pantu pastiprinātu atbildību par administratīvo pārkāpumu.

Izvērtējot iepriekš minētos apstākļus, kā arī ņemot vērā izplatīto dāvanu karšu apjomu, izplatīšanas formātu, izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, SIA „Lattur” mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu neesamību, kā arī ievērojot vienlīdzības principu, PTAC uzskata, ka par negodīgas komercprakses īstenošanu SIA „Lattur” ir uzliekams naudas sods Ls 1000,00 apmērā, kas ir uzskatāms par samērīgu naudas sodu, ņemot vērā izdarītā pārkāpuma – negodīgas komercprakses, respektīvi, maldinošas komercprakses īstenošana – raksturu un tās apjomu.

Izvērtējot lietas materiālus un lietas izskatīšanā konstatētos apstākļus, vienlaikus ņemot vērā, ka dāvanu kartes izmantošanas termiņš ir līdz 2009.gada 28.februārim, un pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 32.panta pirmo un otro daļu, 166.¹³ panta trešo daļu, 215.⁴ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 6.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 7.panta otrās daļas 1.punktu 10.panta pirmās daļas 1.punktu, 14.panta pirmo daļu, 15.panta pirmo daļu un 15.panta astotās daļas 2. un 5.punktu,

n o l e m t s:

uzlikt sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Lattur”
juridiskā adrese: Bruņinieku ielā 29/31, Rīga, LV-1001
vienotās reģistrācijas numurs: 40003021803
naudas sodu Ls 1000,00 (viens tūkstotis) apmērā.

uzdot sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Lattur”
juridiskā adrese: Bruņinieku iela 29/31, Rīga, LV-1001
vienotās reģistrācijas numurs: 40003021803
tiesisku pienākumu izbeigt negodīgu komercpraksi, tās mājaslapā mainot informāciju atbilstoši dāvanu kartēs esošajai informācijai.

Pieņemto lēmumu daļā par administratīvo pārkāpumu un pieņemto lēmumu daļā par tiesisko pienākumu izbeigt negodīgu komercpraksi SIA „Lattur” ir tiesības pārsūdzēt likumā paredzētajā kārtībā. Saskaņā ar NKAL

16.pantu uzraudzības iestādes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā Rīgā, Antonijas ielā 6 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stāties spēkā.

Naudas sods jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs: Patērētāju tiesību aizsardzības centrs
Reģistrācijas Nr. 90000068854
Konts Nr. LV30TREL2120030260100
Saņēmēja iestāde: Valsts kase, kods TREL22.

Naudas sods jāsamaksā ne vēlāk kā 30 dienu laikā pēc dienas, kad saņemts lēmuma noraksts.

Maksājuma mērķis: Lēmums Nr. E03-RIG-409. Ekonomiskās klasifikācijas kods 21499.

Direktore

(paraksts)

B.Vītoliņa

IZRAKSTS PAREIZS